

TOTEM

Tidsskrift ved Religionsvidenskab,
Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet
Nummer x, forår 2015
© TOTEM og forfatterne, 2015

Græsk originalsprog

1. Korintherbrev 1, 18-31

Af stud. cand. mag.
Regina Ulf Christensen

Indhold

1.0 Oversættelse	3
2.0 Tekstkritisk undersøgelse af 1 Kor 1, 23	3
3.0 Parafraze af 1 Kor 1,18-31	4
3.1 Paulus skaber en ingroup og en outgroup og belærer menigheden om egentlig visdom 1 Kor 1,18-25	4
3.2 Korsrationaliteten bragt i anvendelse på samfundet og dets værdier 1 Kor 1,26-31	6
4.0 Kommenterende gennemgang af 1 Kor 1,18-31.....	6
5.0 Diskussion	14
6.0 Litteraturliste.....	18

1.0 Oversættelse

1 Korintherbrev 1,18-31

18 Thi ordet om korset er både dårskab for de fortabte, og det er Guds kraft for os som frelses. **19** Thi det står skrevet: De kloges klogskab vil jeg ødelægge, og de indsigtfuldes indsigt vil jeg gøre ugyldig. **20** Hvor er den vise? Hvor er den skriftkloge? Hvor er denne tidsalders pedanter? Har Gud ikke gjort denne verdens visdom tåbelig? **21** Thi da verden i sin visdom ikke kunne erkende Gud i hans visdom, fandt Gud glæde i ved hjælp af forkyndelsens dårskab at frelse, dem som tror. **22** Og jøder kræver tegn og grækere søger visdom **23** Vi derimod prædiker Kristus som korsfæstet, for jøder en forargelse og for hedninge en dårskab **24** Men for de kaldede selv, både jøder og grækere, er Kristus som Guds kraft og Guds visdom. **25** Thi Guds dårskab er visere end menneskene og Guds svaghed er stærkere end menneskene **26** Thi se på jeres kaldelse brødre, at ikke mange var vise efter kødet, ikke mange indflydelsesrige, ikke mange fornemme; **27** Men Gud udvalgte verdens dårskaber, for at gøre de vise til skamme, og Gud udvalgte de for verden svage ting, for at gøre de stærke ting til skamme. **28** Og det for verden ubetydelige, og det foragtede, det der ikke var noget, udvalgte Gud for at tilintetgøre det, der var noget **29** for at intet menneske skal rose sig overfor Gud. **30** Men fra ham, er I, i Kristus Jesus, som er blevet os visdom fra Gud, både retfærdighed og helliggørelse og forløsning, **31** for at, som det er skrevet; Den der roser sig, skal rose sig i Herren.

2.0 Tekstkritisk undersøgelse af 1 Kor 1, 23

I vers 23 findes et forslag til en anden læsemåde af ordet ἡθνεῖν (hedninge), hvor der i stedet foreslås Ἑλλησι (grækere). Dette forslag bygger på majuskelhåndskrifterne C³ og D², minuskelhåndskrifterne 1739 og 1881. Ydermere bygger det på mehrheitstext og Cl. Nestle-Alands læsemåde(ἡθνεῖν) bygger derimod på de tre ældste håndskrifter i form af Codex Sinaiticus, Codex Alexandrianus og Codex Vaticanus. Ydermere bygger denne på de oprindelige C og D håndskrifter samt en række andre majuskel og minuskel håndskrifter, alle latinske håndskrifter, samtlige koptiske overleveringer og Or^{lat}. Grunden til, at Nestle-Aland benytter læsemåden ἡθνεῖν bunder i, at denne

læsemåde bygger på de ældste og dermed bedste håndskrifter samt på de originale majuskelhåndskrifter C og D. Til sammenligning skal her nævnes, at læsemåden Ελληνισι bygger på henholdsvis 3. og 2. redaktion af håndskrifterne C og D (Nestle-Aland 2006, 442). Endvidere bør det tilføjes, at Nestle-Alands læsemåde må forekomme som den sværeste læsemåde, idet denne er flertydig i forhold til den anden læsemåde. Denne læsemåde bygger altså på princippet om *lectio difficilior*, som er princippet om, at en tekst gennem tiden snarere vil simplificeres end den vil vanskeliggøres. Hvorvidt hedninge i denne sammenhæng er ensbetydende med grækere, eller om vi har at gøre med to, fra hinanden, differentierede størrelser, er svært at ligge sig fast på. Hvorom alting er, er det påfaldende, at der i henholdsvis forrige og efterfølgende vers gøres brug af ordet grækere, hvorfor det må overvejes, at der på trods af forskelligt ordvalg, i begge tilfælde er tale om grækere. Dette er imidlertid en tolkning, som findes hos Raymond F. Collins (Collins 1999, 107).

3.0 Parafraze af 1 Kor 1,18-31

3.1 Paulus skaber en ingroup og en outgroup og belærer menigheden om egentlig visdom 1 Kor 1,18-25

1,18 Paulus udtaler korsordet. Det vil sige, at han benytter korset som erkendelsesgenstand for en særlig form for rationalitet. Med korset opstår der en tvetydighed, idet Paulus både taler om korset som dårskab og som Guds kraft, hvormed Gud kan frelse. Paulus beretter, at korset er dårskab for de fortabte. Med dette menes der, at de som ikke er kristustroende opfatter det at hænge på korset som idioti. Den som hænger på korset, vil i deres optik være en forbryder, som modtager sin straf, idet denne har fejlet som menneske. Denne rationalitet er imidlertid ikke gældende for de kristustroende. Hos disse bliver korset netop et bevis for Guds kræfter. Paulus skildrer hermed en særlig indsigt, som kun de kristustroende besidder. Indsigten om korsets rationalitet. Med denne skelnen, mellem de som har indsigt og de som ikke har, skaber Paulus desuden en ingroup og en outgroup. En ingroup, som ved Guds kraft skal frelses og en outgroup, som står til at gå til grunde.

1,19 Paulus stiller en kritik af outgroupens indsigt, eller rettere deres mangel på samme. Ved at anvende et citat fra Septuaginta, proklamerer Paulus, at disses indsigt skal gøres ugyldig. Det vil sige, at de som ikke forstår korsets rationalitet, og dermed

Guds evne til at frelse de kristustroende, ikke kan påberåbe sig at besidde nogen egentlig visdom.

1,20 Paulus understreger, at denne verdens visdom ikke regnes for noget. Med korsets rationalitet bliver det altså tydeligt, at den egentlige visdom, besiddes af de som har vendt sig til Kristus og som dermed forstår, at de med troen på Kristus skal opnå frelse.

1,21 Her understøttes ovenstående udsagn, idet Paulus hævder, at Gud gennem forkyndelsens dårskab frelser de kristustroende. Forkyndelsens dårskab udgår af korsrationaliteten og bliver dermed tilgængelig for de kristustroende, da disse er velvidende om Guds kraft. Ydermere ekspliciteres ingroup/outgroup motivet, da Paulus ordret proklamerer, at det kun er de kristustroende, som får del i Guds frelse.

1,22 Nu bliver det specificeret, hvem outgruppen består af. Paulus gør det op i etniske kategorier og proklamerer, at de udenforstående må være jøder og grækere. Paulus opererer altså med to kategorier foruden de kristustroende. Grækerne og jøderne bliver dermed de, som symboliserer idiotien, den falske visdom. Disse har misforstået korsets rationalitet, idet Kristus forbindes med forargelse frem for visdom.

1,23-24 Hvorvidt der med ordet hedninge, er tale om grækere er svært at afgøre (jf. ovenstående tekstkritik), men der kan ikke herske tvivl om, at Paulus atter henviser til de udenforstående. Han henviser til de, der ikke er kristustroende. Det pointeres, at disse udenforstående ikke kan finde visdom i og med korsets rationalitet. Dette kan ingruppen derimod. Disse skildres, som værende i besiddelse af den egentlige visdom, idet de prædiker Kristus som korsfæstet og dermed som et tegn på Guds visdom.

1,25 Ovenstående opsummeres, idet Paulus understreger Guds kraft og Guds visdom. Det er imidlertid væsentligt at bemærke, at Paulus egentlig henviser til Guds dårskab og svaghed. Disse egenskaber stilles over for menneskene, men kommer alligevel til at fremstå som mægtigere. Det vil sige, at selv Guds dårskab og svaghed kan menneskene ikke hamle op med. Dette kan ses i lyset af korsrationaliteten, som bliver de kristustroendes fælles fortolkningsramme, hvormed der kan udledes, at de svage kvaliteter i og med Gud får modsat fortegn.

3.2 Korsrationaliteten bragt i anvendelse på samfundet og dets værdier 1 Kor 1,26-31

1,26 Her omtales menighedens sociale forhold. Paulus søger at henlede menighedens tanker på tiden før deres kaldelse. Han proklamerer, at der før denne ikke var mange iblandt dem, som i jordisk forstand havde megen visdom eller indflydelse. Set i lyset af korsets rationalitet, er det nu de selv samme i menigheden, som netop besidder visdom. De kristustroende er en del af ingroupen, hvormed de også kan siges at have fået større indflydelse.

1,27-28 Der gøres yderligere op med de jordiske værdier, idet Paulus hævder, at Gud vælger de dårlige og de svage ting og sætter disse højere end jordisk visdom og de ting, som er stærke i jordisk forstand. Herved kommer korsets rationalitet i høj grad til udtryk. Alt får modsat fortegn og der bliver således vendt op og ned på alting. Det som man i jordisk forstand har stræbt efter at opnå bliver med denne værdiomkalfatring nytteløst. Det vil sige, at menneskene ikke skal bestræbe sig på at opnå jordisk visdom og rigdom, da dette nærmere bliver elementer, som adskiller mennesket fra at være i tæt forbindelse med Gud gennem deres tro på Kristus.

1,29-31 Her hævder Paulus, at intet menneske skal rose sig overfor Gud, men i Gud. Dette er en passende opfyldning på ovenstående, hvor det findes udsagt, at de jordiske ting ikke er af værdi. Korintherne skal altså ikke rose sig af deres jordiske visdom overfor Gud, men rose sig gennem den visdom, som Gud har givet i og med Kristus.

4.0 Kommenterende gennemgang af 1 Kor 1,18-31

Da 1 Kor, 1,18-25 i denne analyse er løsrevet fra resten af brevet, skal det her klarlægges, hvad der ligger forud for ovenstående vers. I 1 Kor 1,1-3 findes brevets præskript (Strukturel oversigt), hvor Paulus etablerer ethos. Det vil sige, at Paulus med dette søger at skabe troværdighed omkring hans anliggende og hans person. (Introduktion til klassisk retorik, Aristoteles, 6).¹ Dette gør han ved at hævde sig som kaldet af Gud, til at være Kristus' apostel, hvilket efterlader Paulus som en udvalgt (1

¹ Når der fremover henvises til dette udleverede papir, skrives der blot Aristoteles og sidetal.

Kor 1,1). Ydermere skaber Paulus ethos ved at skrive modtagerne ind i teksten. Paulus tiltaler menigheden som Guds menighed og proklamerer, at de er helliget (1 Kor 1,2). Menigheden tages altså ud af den profane sfære, ligesom Paulus er blevet det med sit kald. Her er det imidlertid vigtigt at pointere, at selvom menigheden er helliget sammen med Paulus, er dette ikke ensbetydende med, at de har lige status. Paulus etablerer et hierarki, hvor Gud befinder sig på den øverste plads. Dette giver sig selv, idet Gud har kaldet Paulus. Den der kalder, må selvsagt være den primære i forhold til den, som bliver kaldt og som dermed er sekundær. Idet Paulus er kaldet som Kristus' apostel, må Kristus også figurere over Paulus i hierarkiet. Når det kommer til menigheden ligger denne som den laveste instans i hierarkiet, men mellem disse og Paulus er broderen Sosthenes. Sosthenes er selvsagt ikke en broder i biologisk forstand, men en broder i ånden. I forhold til præskriptet er det slutteligt væsentligt at medtage det faktum, at Paulus ikke begrænser det at være kristustroende til menigheden i Korinth. Han proklamerer derimod, at alle de der påkalder herrens navn hører med til den førømtalte ingroup (1 Kor 1, 2). Med dette forpligter Paulus altså menigheden på en universel standard. Det vil sige, at Paulus kan holde menigheden op mod andre kristustroende, som udviser bedre opførsel end menigheden i Korinth.

Brevets proömium består af vers 4-9 (Strukturel indholdsoversigt). Denne del af brevet har til formål at etablere en fiduciær kontrakt mellem taler og tilhørere. Det vil sige, at det er her modtagernes interesse skærpes og tillidsbånd knyttes (Aristoteles, 7). For at etablere denne tillid benytter Paulus sig af smiger, idet han takker for menigheden. Det forekommer dog, at det snarere er Guds nåde, som han takker for. Ydermere omtaler Paulus den rigdom, som menigheden er blevet givet. Med dette må forstås den visdom, som menigheden er givet med Kristus. De er altså blevet rige i forhold til erkendelse og indsigt. Man kan sige, at Paulus altså skaber den fiduciære kontrakt ved at benytte sig af smiger, hvorefter han påpeger, at menigheden med nåden er blevet givet en særlig indsigt, som de derfor er forpligtede på at leve efter. Ydermere gør Paulus brug af et apokalyptisk scenarie, idet han påtaler, at Jesus sidenhen skal åbenbares. Dette element er givetvis indlejret i proömiet for at give menigheden håb og styrke deres tro, da de får lovning på, at Kristus vil være med dem til den ypperste dag (1 Kor 1,8). Slutteligt henleder Paulus menighedens

opmærksomhed på, at de alle er kaldet til fællesskab med Kristus, Guds søn. Paulus maner altså menigheden til enhed, hvilket underbygges i brevets følgende tese.

Brevets *propositio* findes i vers 10 (Strukturel indholdsoversigt). En sådan må nødvendigvis rumme en formulering af talens hovedformål. Man kan sige, at det er en kondenseret version af talens *narratio*, som er det argumentative led, der ligger til grund for brevet (Aristoteles, 7). Hovedformålet med brevet træder tydeligt frem. Paulus formaner menigheden ved Kristus' navn om at enes således, at der ikke hersker splittelser i tanke og i sind. Idet formaningen til menigheden går igennem Kristus, indsætter Paulus Kristus som garant. Det vil sige, at formaningen ikke kun udgår fra Paulus, men ligeledes fra Kristus. Da Paulus med dette brev har et klart mål for øje, må brevet siges at være intervenerende. Paulus ønsker at bidrage til, at alle i menigheden må mene det samme. Dette er ikke, en ukendt måde at henvende sig til tilhørere på i forbindelse med en tale. En sådan tale spiller på en græsk tradition kaldet *homonoia*. Denne tradition rummer et ideologisk formål, idet man med en sådan tale søger at formildne de konflikter, som kan være forårsaget af det samfundsmæssige hierarki (Martin 1994, 40). Man forsøger med en sådan tale at påvirke samfundet, til at tænke på det fælles gode, på bekostning af at opgive egennytte (ibid., 42). Dette kan selvsagt være relevant for menigheden i Korinth, da Paulus hævder, at der i denne menighed ikke er mange fornemme, det vil sige folk med megen jordisk rigdom (1 Kor 1, 26). Det er imidlertid ikke kun splittelser imellem de svage og de stærke i samfundet, som gør det nødvendigt for Paulus at affatte dette brev. Paulus omtaler i det følgende, hvorledes splittelserne i menigheden ligeledes bunder i, at menigheden hævder at være tilhængere af forskellige apostle (1 kor 1,12). Dette er selvsagt et problem, idet Paulus hævder at være i besiddelse af den ene sande visdom, hvorfor menigheden i enhed bør vende sig til ham. Enhedstanken er meget kendetegnende ved *homonoia* traditionen, hvorfor det bliver tydeligt, at Paulus låner fra denne tradition i hans retoriske strategi (Martin 1994, 39).

I brevets *narratio* vers 11-17 (Struktureret oversigt) uddybes ovenstående, idet dette beskriver menighedens nuværende situation, hvormed Paulus legitimerer og argumenterer for nødvendigheden af hans brev. Han klandrer korintherne for at have vendt sig mod forskellige apostle. Hvor mange det drejer sig om, kan ikke udledes

heraf, men Paulus nævner Kefas og Apollos. Apollos har, ifølge Paulus, døbt folk i menigheden (1 Kor 1,12). Dette har ifølge Paulus ført til interne stridigheder og selvom man ikke med sikkerhed kan påvise, hvor mange grupperinger disse splittelser består i, synes det plausibelt at en af grupperne tilhørte Apollos. Denne påstand kan underbygges ved at henvise til 1 Kor 3,4, idet dette er et eksempel på, at Paulus flere gange i brevet omtaler Apollos. Hvorvidt en af grupperne tilhørte Kefas er imidlertid sværere at påvise, idet Kefas ikke optræder andetsteds i brevet. Det kan altså overvejes om Kefas inddrages som retorisk virkemiddel, i form af en hyperbol, hvormed Paulus formår at cementere problemet i form af disse splittelser. Ydermere bliver der i brevets narratio korrigeret en misforståelse (Struktureret oversigt). Paulus forvisser menigheden om, at han ikke er sendt for at døbe, men for at forkynde det glade budskab (1 Kor 1, 17). Det vil sige, at Paulus skaber et værdihierarki, hvor selve ordet sættes over ritualen. Det er imidlertid væsentligt at hæfte sig ved, at ordet ikke er ensbetydende med det at tale visdom i jordisk forstand, men netop at udbrede Guds ord således, at Kristus død på korset bliver sand erkendelse for alle i menigheden. Paulus iscenesætter hermed sig selv, som værende i besiddelse af sand erkendelse.

De parafraserede vers hører til i brevets probatio. Dette er talens hoveddel, som indeholder beviser for brevets hovedtese (Aristoteles, 7). Med vers 18-25 bliver det tydeligt, at det Paulus søger at samle menigheden om, er korset som erkendelsesgenstand. I vers 18 fremgår det, at korset må ses som et bevis på Guds kræfter. Gud lod Kristus dø på korset for at frelse mennesker og korset må derfor nødvendigvis ses som værende af positiv karakter for de kristustroende. Paulus hæver sig over menigheden ved at besidde og fremlægge denne viden, som han hævder, er givet af Gud. På den måde gør Paulus sig selv til mediator mellem Gud og menigheden. Han skaber en ny værensorden for de kristustroende, en værensorden med modsat fortegn i og med korsrationaliteten, en værensorden de i menigheden kan være fælles om. En værensorden er væsentlig, når det kommer til religion. Dette cementeres i Clifford Geertz' religionsdefinition, hvor han blandt andet skildrer værensordenen, som noget der bringer orden i et system (Geertz 1973, 98). Dette skal forstås på en sådan måde, at religion indgår i værensordenen og dermed medvirker til at skabe orden i kaos. Det vil sige, at religioner bibringer svar, som påvirker opretholdelsen af en given værensorden. Det at Paulus bringer en ny værensorden i

spil, hænger sammen med, at han netop ønsker at skabe orden i kaos. Dette både med henblik på den kristne lære, men også med henblik på de fysiske splittelser i menigheden.

De som ikke lader sig oplyse af den viden Paulus formidler, bliver som nævnt i ovenstående en del af en outgroup. Dette fremgår tydeligt i vers 19, hvor Paulus hævder at disses indsigt skal gøres ugyldig. Den indsigt, som Paulus taler om er selvsagt den jordiske indsigt. De som kun besidder en jordisk indsigt vil anse Paulus' lære som en tåbelighed, idet de er jordisk vise og derfor forbinder korset med idioti. For disse mennesker vil Paulus altså fremstå som en tåbe. Ifølge Paulus' anskuelse bringer denne opfattelse blot Paulus i tættere forbindelse med Jesus og dermed Gud. Det faktum, at de jordisk vise anskuer Paulus som værende tåbelig medfører, at han kan hævde sig selv som en omvandrende Kristus figur. De mennesker som på Jesu tid, ønskede ham død på korset, var ifølge Paulus ligeledes de mennesker som kun var i besiddelse af jordisk visdom. På denne måde trækker Paulus altså tydelige linjer fra Kristus og frem til ham selv.²

Idet Paulus i vers 20 og 21 understreger, at denne verdens visdom skal gøres ugyldig, underbygges ovenstående påstand om en ny værensorden. Kun de troende har indsigt og dermed bliver forkyndelsen kun tilgængelig for disse. Man kan sige, at Paulus kreerer en ny virkelighed til de kristustroende. Dette skal forstås på en sådan måde, at Paulus med sin visdom oplyser menigheden, hvorved han giver dem en ny fortolkningsramme for deres virkelighed. Virkeligheden bliver dermed et resultat af måden, hvorpå den fortolkes (Tronier 1993, 151). Dette får selvsagt kun betydning for de subjekter, som slutter sig til de kristustroende, idet de som er udenforstående, og som derfor befinder sig i en outgroup, ifølge Paulus kommer til at befinde sig i en uegentlig form for virkelighed (ibid., 151). Denne uegentlige form for virkelighed, er selvsagt den virkelighed der vil gå til grunde, hvorfor de udenforstående givetvis ikke får del i den guddommelige frelse.

I følgende vers (1 Kor 1,22) bliver det ekspliciteret, hvem der befinder sig i den udenforstående gruppe. Som nævnt i ovenstående skildrer Paulus disse ud fra

² Denne antagelse beror på undervisningen, gennemført ved Anders Klostergaard Petersen.

to etniske kategorier, idet han hævder, at det er jøder og grækere. Paulus retter en eksplicit kritik mod de to grupper. Han klandrer for det første jøderne for, at søge tegn (σημεία). Dette kan have at gøre med flere forskellige aspekter. Kritikken kan givetvis rumme, at jøderne på trods af Guds aktivitet i fortiden bliver ved med at søge, hvilket er kendetegnende for den jødiske eskatologiske tradition (Collins 1999, 105-106). Disse godtager ikke Kristus, som værende en af Gud sendt messias, og kan derfor ikke forlige sig med Paulus' budskab (ibid., 107). Når Collins henviser til Guds tidligere aktivitet, rummer dette selvsagt Kristus' korsdød, idet det er denne, som Paulus' forkyndelse udgår fra og hermed opstår problemet. Jøderne venter stadig på en kommende Messias, og kan derfor ikke forlene sig med den nye fortolkningsramme. Man kan sige, at henholdsvis jøderne og de kristustroende lever i hver deres verden, en sand og en falsk verden. Nærmere betegnet må dette forstås som værende udtryk for to forskellige hermeneutiske aktiviteter, det vil sige to forskellige måder at fortolke verden på (Tronier 1993, 168). Dette kommer særligt til udtryk i 2. Kor 3, hvor Paulus påpeger, at jøderne lever i en verden som endnu ikke er forvandlet af ånden, alt imens de kristustroende lever i en verden, hvor de erfarer virkeligheden gennem ånden (ibid., 176). For det andet klandrer Paulus grækerne for at søge visdom. Det at Paulus i pågældende vers benytter termen grækere (Ἕλληνες) kan have at gøre med, at man i den hellenistiske tradition brugte denne definition om uddannede mennesker, som talte græsk og som derfor var en del af den græske kultur (Collins 1999, 106.) Termen bliver for så vidt relevant, idet Paulus netop klandrer de udenforstående for at vægte jordisk visdom højere end den guddommelige visdom, som Paulus bibringer menigheden.

Paulus fortsætter i vers 23-25 sin kritik af de udenforstående. I vers 23 bruger Paulus som tidligere nævnt ordet hedninge (ἔθνεσιν) i stedet for grækere. Collins hævder imidlertid, at Paulus identificerer disse hedninge, som grækere (ibid., 107-108). Hvorom alting er, må problemet med disse udenforstående bunde i, at disse sætter jordisk visdom højere end himmelsk visdom. På grund af den hellenistiske tradition, hvor respekt for jordisk visdom er påfaldende, er disse mennesker afvisende overfor forkyndelsen om Kristus. Det kan sågar hævdes, at deres jordiske visdom berøver Kristus sin kraft (ibid., 107-108). En kraft som ifølge Paulus er langt mægtigere end menneskenes. Paulus sammenligner guddommelig magt med

menneskelig magt, idet han proklamerer, at selv Guds tåbelighed, er visere end menneskene (1 Kor 1,25). Paulus vender sig efterfølgende til at tale om ingruppen, de som er kaldede. Disse mennesker er med korset som erkendelsesgenstand, de oplyste, som forstår Kristus som Guds kraft og visdom. Hertil synes det imidlertid væsentligt at knytte en kommentar til, at de kaldede, det vil sige ingruppen, ligeledes rummer de to etniske majoriteter i og med jøder og grækere. Kaldet går altså ud til alle, som formår at være vise i ånden og ikke verdsligt vise, hvilket betyder at kaldet er universelt (Collins 1999, 108).

Som nævnt i vers 26, opfordrer Paulus korintherne til at se tilbage på deres kaldelse. Med dette gør Paulus opmærksom på, at Gud har kaldt dem på trods af deres forhenværende status. Grunden til, at Paulus henleder menighedens tanker på denne begivenhed, er at dette forekommer virksomt i mere end ét henseende. For det første har der givetvis været konflikter i samfundshierarkiet, idet menighedens medlemmer ikke besad samme status (ibid., 109). Det vil sige, at der har været tendens til konflikter mellem de stærke og de svage i menigheden. Da Paulus' formål med dette brev, er at skabe enhed i menigheden, må disse splittelser selvsagt manes til jorden. Dette gør Paulus ved at forkynde korsets rationalitet. De som bliver kaldet til Kristus er i besiddelse af en viden om, at Kristus døde på korset for menneskenes skyld, hvormed dette bliver et bevis på Guds magt. De som anskuer korsdøden som en tåbelighed, har ikke forstået den rationalitet, som korset for de kaldte måtte medføre. Det vil sige, at de kaldte i og med denne nye visdom, alle har mulighed for at bliver erkendt som stærke og vise, da de har indset sandheden givet af Gud. Paulus sætter altså visdommen ind i en ny fortolkningsramme, hvormed alle troende kan hævdes at være vise (ibid., 110). Paulus giver visdommen et modsat fortegn. Ved at fokusere menighedens medlemmer omkring kaldelsen, skaber Paulus ydermere opmærksomhed omkring den kontraktuelle relation, man må indgå for at blive en del af de kristustroende (ibid., 109). Som nævnt i ovenstående består ingruppen af de som påkalder sig Kristus' navn. Menighedens medlemmer forpligter sig dermed på at påkalde sig herrens navn. Hermed bliver menigheden gjort opmærksom på, at de på trods af at være en del af de indsigtfulde, stadig må siges at være sekundære i forhold til Gud, som gennem Jesus har kaldt dem og ligeledes i forhold til Paulus, som er udvalgt af Gud til at oplyse menigheden herom. Dette er som sagt kløgtigt af Paulus på

flere måder, idet Paulus med dette både kan samle menigheden om noget der kan skabe enhed, og ydermere har noget at forpligte menigheden på i form af deres kontraktuelle relation.

Paulus fortsætter med at anvende enhedstanken på samfundet i Korinth, idet han fortsat ligger vægt på, at menigheden er kaldet af Gud (1 Kor, 27-28). Idet størstedelen af korintherne ikke hørte til blandt den sociale elite, men alligevel er udvalgt af Gud, søger Paulus gennem dette, at foretage en omvendning, som gør de kristustroende ligeværdige. Dette gør han ved at sætte de dårlige og svage ting, over de ting som er stærke i jordisk forstand. Menighedens medlemmer, som før var uden betydning, får dermed betydning gennem deres udvælgelse, da disse med denne værdiomkalfatring bliver ét i Kristus. Paulus iscenesætter så at sige et nyt statushierarki (Petersen 2005, 56). Paulus gør altså op med den aristoteliske holdning, hvor rigdom og visdom var gængse statussymboler og de magtfulde fratages deres overlegne magt (Collins 1999, 110). Det er imidlertid ikke kun hos Paulus, at motivet omkring Guds udvælgelse af det svage træder frem. Denne tendens kan spores flere steder i Det Nye Testamente, blandt andet hos flere af evangelisterne. Hos Lukas ligger fokus, gennem hele evangeliet på de svage, dette blandt andet i form af fokus på børn, syge og ældre. Som eksempel herpå kan nævnes Luk 10, 30-37, som rummer lignelsen om den barmhjertige samaritaner. Ligeledes kan saligprisningerne hos Mattæus belyse samme motiv (Matt.5,3-12). I disse fremgår det tydeligt, at Guds rige indebærer alle de, som har sluttet sig til de kristustroende, på trods af, at nogen måtte komme fra en baggrund, hvor de ikke besad megen social status.

I de sidste vers (1 Kor 1, 29-31) underbygges kritikken af den jordiske visdom. Paulus henleder de kristustroendes opmærksomhed på, at de som mennesker stammer fra Gud samt, at de fra Gud har fået del i visdommen gennem Kristus. Dette understøtter selvsagt Paulus' opfordring til menigheden om, ikke at tillægge den jordiske visdom værdi. De der søger efter visdom (Ἑλληνες) bør derfor i stedet lade sig omvende til Guds visdom, da Gud har gjort denne tilgængelig (Collins 1999, 112). Visdommen er blevet tilgængelig i og med den nye fortolkningsramme, som Paulus har indført korintherne i. Det vil sige en fortolkningsramme med korset som erkendelsesgenstand. De kristustroende besidder ved hjælp af Paulus' sande

erkendelse og hans medierende egenskaber nu en klar viden om, at døden på korset ikke skal forbindes med idioti, men tværtimod er af positiv karakter. Da visdommen er givet af Gud, hævder Paulus desuden, at mennesket ikke har nogen ret til at rose sig deraf. Mennesket må i stedet rose sig gennem Herren i og med Kristus. Hermed er de kristustroende både blevet retfærdige, helliggjorte og har fået forløsning. Menigheden blev helliget ved kaldelsen til Kristus (1 Kor 1,2). Kristus døde på korset for, at menneskene kunne få forløsning for deres synder, hermed også givet, at de kristustroende gennem Kristus lever et retfærdigt liv i forhold til Gud (Collins 1999, 112). På trods af alle samfundsmæssige normer og værdier, søger Paulus ved hjælp af ovenstående argumentationsgang, at indføre korintherne i en fælles fortolkningsramme, hvor disse normer og værdier bliver værdiløse således, at menigheden på trods af splittelser kan samles i fællesskab omkring troen på Kristus.

5.0 Diskussion

”The Whole World is now perceived differently by those who are being saved. In the present, the Christian community’s fixation on a crucified Lord appears the height of absurdity to those who are on the way to destruction” (Hays 1997, 28). Dette citat beskriver, hvad begrebet korsrationalitet indeholder. Som det fremgår af citatet, giver denne form for rationalitet de som frelses, det vil sige de kristustroende, en helt ny verdensanskuelse. Denne verdensanskuelse bifaldes imidlertid ikke af de, som anskuer korsets ophøjelse som en absurditet. Grunden til disse forskellige anskuelser er, at der blandt menigheden i Korinth er en tendens til at tillægge den jordiske visdom megen værdi, hvormed der opstår en lukkethed over for det hellige budskab om Kristus. En anden problemstilling i menigheden er ligeledes forbundet med den jordiske visdom, dette dog på anden vis. Jordisk visdom kan i forhold til korinthermenigheden forstås på flere måder. Det kan, som det ses i ovenstående, forstås som ophøjet viden, men det kan ligeledes være et udtryk for retoriske færdigheder (ibid., 27). Det faktum, at retoriske færdigheder blev anskuet som en form for jordisk visdom, kan have affødt det resultat, at korintherne anså Paulus og andre apostle som retorikere, der alle på forskellig vis søgte at tiltrække korinthernes opmærksomhed (ibid., 27), hvorfor nogle på den bekostning eksempelvis ville proklamere at være tilhængere af Apollos (1 Kor

1, 12). Dette er relevant at medtage i forhold til Paulus' kritik af menigheden, da denne ikke blot er rettet mod de stærke og de svage, men ligeledes på de der hævder at være tilhængere af andre apostle. På baggrund af ovenstående er det selvsagt værd at overveje, om de verdsligt vise i menigheden blot så Paulus som en blandt andre retorikere, men dette problem løser Paulus ved at hævde sig som kaldet af Gud (1 Kor 1, 1). Paulus underbygger denne påstand i 1 Kor 1, 17 idet han hævder, at han netop ikke kommer med ordets visdom, men med visdommen, som er givet med Kristus' kors.

Disse splittelser er netop grunden til, at Paulus affatter pågældende brev til menigheden i Korinth, idet han formaner dem om at mene det samme (1 Kor, 10). Det at Paulus søger at skabe enhed, er som tidligere nævnt, et træk som er kendt fra homonia taler. Inden for denne specifikke genre gøres der ofte brug af kropsmetaforik, forstået på den måde, at man sammenligner de tilhørerne med én krop, som de alle er del af (Martin 1994, 39). Dette gør sig imidlertid også gældende hos Paulus i dette brev. I 1 Kor 1, 13 gør Paulus brug af ordet *μεμέρισται*, som indeholder ordet *μερίς*, der betyder del, men i denne sammenhæng kan forstås som et lem. Paulus søger tydeligvis, med brug af eksempelvis kropsmetaforik, at skabe enhed i menigheden. Med korsrationaliteten søger Paulus, som tidligere beskrevet, at indføre korintherne i en ny værensorden således, at disse når frem til en ny erkendelse, hvorfra deres verden tager form. Denne indebærer korset som erkendelsesgenstand, idet Paulus hævder, at Gud har valgt at frelse verden gennem korset og den korsfæstede Kristus. Denne handling er uendelig vigtig i forhold til de kristustroende, da det var med denne handling, at Gud åbenbarede den endegyldige sandhed for verden, den sandhed som Paulus allerede kender, den sandhed, som han har til opgave at gøre tydelig for korintherne. Først når korintherne erkender denne sandhed, får de adgang til Guds frelse, hvorfor denne bliver det væsentligste i den nye værensorden. Alting står med denne sandhed til genovervejelse, idet de kristustroende nu må anskue verden med modsat fortegn (Hays 1999, 27).

Det faktum, at Paulus ser som sin opgave at oplyse menigheden kan ses i forlængelse af platonismen. I Platons hulelignelse har vi den meget klare tanke om, at menneskene der slipper fri af hulen, ser det himmelske lys, hvormed de bliver

frie og dermed oplyste (Platon, Staten, Syvende bog). Der forekommer altså en dualistisk tænkning, hvor der skildres mellem de som er oplyste og de, som ikke er. Dette kan givetvis appliceres på kortintherne, idet problemet netop består i, at menigheden er splittet mellem dem, som har opnået erkendelse, og de som endnu ikke har. Problematikken bunder dermed i, at de som ikke er oplyste ikke får del i frelsen. Disse har et helt forkert verdensbillede, idet de i deres hyldest af den jordiske visdom overser det væsentlige. De hænger så at sige fast i den tidligere værensorden som hører tiden før kristusbegivenheden til (Hays 1999, 28). De kristustroende er imidlertid en del af den nye værensorden. Troen på frelse indlejrer Paulus og de kristustroende i en apokalyptisk kontekst, hvor de netop har en forventning om at blive frelst. De anskuer Kristusbegivenheden, som Guds indgriben i verden, en indgriben som har til formål at frelse og omdanne verden (ibid., 26).

De kristustroendes værensorden står i stærk kontrast til den værensorden, som gør sig gældende for de udenforstående. Dette kan ses som et resultat af den tolkning de to grupper applicerer på virkeligheden. Tronier hævder, at der hos Paulus findes en formodning om, at det er menneskets fortolkning af virkeligheden, som medfører, at virkeligheden forvandles. Det vil sige, at det grundlæggende bliver et hermeneutisk fænomen, som ligger til grund for, hvordan virkeligheden erkendes hos det enkelte individ (Tronier 1993, 176). Denne opfattelse er særdeles relevant for indholdet i 1 Kor, idet Paulus' formål med brevet netop er at skabe enhed (1 Kor 1, 10). Paulus søger altså med brevet at skabe en fælles fortolkningsramme således, at de alle bliver en del af en og samme virkelighed, en virkelighed i ånd (Tronier 1993, 177). De forskellige fortolkningsaktiviteter, som finder sted i menigheden, står selvsagt i vejen for Paulus' anliggende med brevet. De udenforstående kan som nævnt tidligere siges, at være en del af en falsk virkelighed. Denne skildring kan underbygges med udgangspunkt i 2 kor 3, idet der hævdes, at et dække hviler over den gamle pagt og først tages bort i og med Kristus (2 Kor 3, 14). Dette er et udtryk for at jøderne fortsat lever i en fortidig virkelighed, og ikke i den åndelige virkelighed, som er givet ved Kristus (Tronier 1993, 176).

På trods af, at Paulus' virkelighedsanskuelse afviger fra de traditioner, som henholdsvis jøder og grækere tillægger værdi, er kaldet universelt

(Collins 1999, 108). Kaldet er således henvendt til alle og Paulus står dermed med den største udfordring, idet han må søge at indlejre hele menigheden i korsrationaliteten. Dette forsøger Paulus selvsagt gennem de i brevet indskrevne retoriske virkemidler, så som at anvende *homonoia* diskursen, gøre brug af en hyperbol (1. Kor 1, 12) og anvende citater fra *septuaginta* (1 kor 1, 19,31). Ydermere skaber Paulus i brevet en særlig opmærksomhed omkring sin person, som må medregnes som væsentlig, i forsøget på at indstifte en ny værensorden. For det første cementerer han sin plads i hierarkiet som den øverste efter Gud og Kristus ved at hævde sig som kaldet (1 Kor 1,1) For det andet hævder Paulus, at han ved at være sendt af Kristus, taler til menigheden gennem åndens kraft, idet han ikke henvender sig til dem gennem visdommens tale (1 Kor 1,17). Ud fra dette kommer Paulus til at fremstå som karismatiker (Petersen, 54). Der er imidlertid ligeledes træk der skildrer Paulus som antikarismatiker. Disse beror på, at Paulus søger at indlejre menigheden i en fortolkningsramme, som må siges at være i overensstemmelse med Paulus' egen forståelse af evangeliet (*ibid.*, 56). For at nå frem til sit mål, som netop består i at samle menigheden omkring korsrationaliteten, som den nye værensorden, bryder Paulus altså med de karismatiske træk. Han underminerer statussymbolerne af denne verden og hævder i stedet, at det er det svage og tåbelige som har betydning i forhold til Gud (*ibid.*, 56). Paulus konstituerer altså en værensorden med modsat fortegn ved at skabe opmærksomhed omkring sin person, benytte sig af retoriske virkemidler og ikke mindst ved at søge at indføre korintherne i hans forståelse af det hellige budskab. Alt dette for at indføre menigheden i korsrationaliteten som fortolkningsramme således, at menigheden kan samles om denne i enhed.

6.0 Litteraturliste

Collins, Raymond F.

1999 *First Corinthians*, Sacra Pagina Series volume 7, THE LITURGICAL PRESS, Minnesota.

Geertz, Clifford

1973 *The interpretation of Cultures, Selected Essays by Clifford Geertz*, Basic Books, New York.

Hays, Richard B.

1997 *First Corinthians*, John Knox Press, Kentucky.

Klostergaard Petersen, Anders

2005 "Paulus: En antikarismatisk karismatiker?", in: Povl Götke, Jonas Havelund og Kristian Rasmussen, eds., *Fra Buddha til Beckham*, Syddansk universitetsforlag, Odense, 45-65.

B "Introduktion til klassisk retorik, Aristoteles", *Nærvær-/fraværproblematikken i den antikke brevdiskurs*, Udleveret i forbindelse med undervisningen i Originalsprogsopgave, 4-8.

C *Strukturel indholdsoversigt over 1 Korintherbrev*, Udleveret i forbindelse med undervisningen i Originalsprogsopgave.

Martin, Dale B.

1994 *The Corinthian Body*, Yale University Press, New Haven and London.

Nestle-Aland

1995 Novum Testamentum Graece, 27. Revidierte Auflage, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart.

Platon

- *Staten*, Syvende bog, Hulelignelsen.

Tronier, Henrik

1993 “Virkeligheden som fortolkningsresultat – om hermeneutikken hos Filon og Paulus”, in: Mogens Müller og John Strange, eds., *Det gamle Testamente i jødedom og kristendom*, FBE 4, Museum Tusulanum, København, 151-182.